

Estils

No necessites el 80% de la roba que tens a l'armari

Conèixer els processos de producció de molts dels objectes que acumulem ens pot allunyar d'un consumisme insostenible i salvatge

JORDI GARRIGÓS
BARCELONA

No és per voler esguerrar la festa, però pocs dies després d'acabar les celebracions nadalenes, hi ha un fantasma que s'apropa perillosament al nostre horitzó econòmic: el sempre problemàtic mes de gener. Aquests dies cada català haurà gastat, de mitjana, uns 750 euros i la majoria d'aquests diners s'han destinat a regals. Presents que, massa sovint, ni necessitem ni ens fan especialment feliços, però que continuem fent i rebent amb la mateixa inèrcia amb què vivim el consumisme salvatge que ha envaït els nostres desitjos i pensaments. Aquesta és una manera d'actuar que, segons tots els estudis, està impulsada per la publicitat i la pressió social, i que té conseqüències molt negatives, tant econòmiques com mediambientals. I és que el problema ja no és gastar uns diners que ens poden fer falta en altres coses més importants, que tam-

bé, sinó que la nostra fallera consumista afecta el nostre entorn.

"Una part de viure en aquest món globalitzat implica acceptar el fet que el mal és inevitable i que és el nostre deure minimitzar-lo", explica Katy Kelleher, que acaba de publicar *La terrible historia de las cosas bellas* (Alpha Decay, 2023) en què aquesta periodista i investigadora analitza com van sorgir i quin preu material i no material hem pagat per obtenir algunes de les coses que més ens agraden. I en aquest camp és on la moda s'acostuma a endur el premi gros, ja que sovint no som conscients de fins a quin punt ens amaguen els processos de producció de les peces que ens posem i quina és la seva petjada ecològica i humanitària. Que siguin les empreses tèxtils les que més gasten en *greenwashing* sol ser el millor indicatiu que alguna cosa està fallant. "Un ciutadà que no mostra curiositat i sentit crític en allò que consumeix no només té més números per ser enganyat miserablement, sinó que és còmplice, inconscient, d'injustícies laborals i mediambientals molt greus", explica Marta D. Riezu, que a *La moda justa* (Anagrama, 2021) reflexiona sobre com actuar i vestir èticament davant la voràgine consumista que ens envolta. Se-

gons l'ONU, la producció tèxtil a tot el món és la responsable d'un 10% de les emissions de gasos d'efecte hivernacle i consumeix el 20% dels recursos hídrics del món. L'exemple més clar que no només no s'estan fent les coses bé, sinó que millor no escampar-les gaire, és que per fabricar uns texans es consumeixen uns 7.500 litres d'aigua, l'equivalent a la mitjana que beu una persona en set anys.

Es per desgavells com aquest, que no només són ecològics –perquè si entrem a valorar les condicions laborals d'algunes de les fàbriques del sector de la moda i d'altres, s'agreguen–, que els especialistes apelen a intentar conèixer amb la màxima claredat possible els processos de producció i a partir d'aquí actuar en conseqüència: "No em puc permetre comprar tots els productes orgànics de totes les granges petites que tinc al voltant, però puc triar els luxes amb saviesa", diu Kelleher, que reconeix que com més investiga sobre el que vol comprar i entén com s'ha fet, més s'emociona amb l'objecte en si: "M'agrada veure el segell del fabricant en una peça de ceràmica o el segell d'un joier. Em complau donar suport a persones que són bones en el seu art".

Un preu desorbitat

Aquesta manera de comprar es contraposa totalment a conceptes com el de la moda ràpida, molt estudiat per Riezu. Durant anys hem sentit que la *fast fashion* era la gran democratització de la roba, però la realitat és que el preu que s'ha pagat per poder arribar-hi ha estat desorbitat. "Inditex va crear un mètode de producció veloç i exacte que li permetia saber què era més rellevant, què volava de les botigues. En comptes de dues col·leccions estacionals van proposar nove-

tats cada setmana", recorda Riezu, que xifra en uns 10.000 dissenys diferents anuals els que proposa el gegant gal·lec. Això no només és del tot insostenible, és que canvia el valor social de la roba: "És pervers. Rebutgem una peça de vestir no perquè ja no sigui útil, sinó perquè ens n'hem cansat, perquè ja no té un valor social –diu l'especialista–. Després d'anys de comprar a preus baixíssims, molts creuen que tot el que valgui més de vint euros és una estafa".

En aquest sentit, la periodista advoca per "educar en la qualitat, les matèries, els orígens i la producció de la mateixa manera que cada vegada som més conscients d'allò que mengem". A més, la seva recomanació és "fugir" del verb *comprar*: "Observar, avaluar i editar el que ja tenim. Fer-ho servir molt, redescobrir-ho amb alegria, associar-ho a bons records. Sustainable Apparel Coalition calcula que amb un ús de deu anys ja hem neutralitzat l'impacte ecològic d'una peça. Intercanviar roba amb amics i família. Ajustar, reparar i millorar peces amb

Gent

GETTY

ajuda d'una modista: cuidar és subversiu. Vendre el que ja no fem servir a plataformes de segona mà. Si no queda cap altra opció, comprar de segona mà; hi ha tanta oferta i circulació de roba que estarem comprant coses noves, com qui diu”.

La importància del disig

Una de les claus que defineixen el consumisme extrem del segle XXI és la profunda ànsia de disig per la novetat constant. A *La terrible historia de las cosas bellas*, Kelleher explica com va adonar-se de la necessitat que tenia de comprar maquillatge abans d'acabar-lo, fet que s'abraçava amb la teoria de la gratificació immediata, de Clark Hull, i de com el consum ens pot proporcionar un sentiment de plaer o satisfacció, encara que no sigui durador: “El disig és una cosa estranya que necessitem per tirar endavant”, explica Kelleher: “La manca de disig indica una depressió greu, perquè és un moviment endavant, un acte esperançador”. En aquest sentit, cal llegir els estudis de Riezu amb relació a la roba, i de com acabem acumulant peces de vestir que no fem servir. De fet, assegura que només ens posem un 20% del que tenim a l'armari.

La clau és seleccionar en comptes d'acumular? “Crec més en una selecció realista i en un redescobrir i aprendre a gaudir de la repetició. La repetició conforma l'estil”, explica la periodista catalana, que recomana reavaluar el que tenim amb una mirada satisfeta: “Amb el que hi ha a l'armari en tenim per dècades. Una altra cosa és la vanitat, l'ansietat per l'estatus, l'avorriment”. Kelleher remata amb una frase per reflexionar: “Els límits són necessaris. No podem tenir-ho tot, ni fer-ho tot”.

MARIO ANZUONI / REUTERS

Gomez revela què va dir a Swift als Globus d'Or

ALEJANDRA PALÉS
BARCELONA

Més enllà dels guanyadors de la nit, els Globus d'Or d'aquest any seran recordats pels moments de la festa que han acabat sent virals. El vídeo que s'endú el premi a instant més comentat de la nit és sens dubte un en què es veu l'actriu i cantant **Selena Gomez** explicant una xafarderia a la seva amiga de l'ànima **Taylor Swift**. La informació que li transmet Gomez sorprèn l'ídol del pop i també la seva acompanyant a la gala, **Keleigh Teller**. Des que les càmeres van captar aquest moment, les xarxes han bullit assegurant que Gomez va dir a Swift que **Kylie Jenner** hauria impedit que es fes una foto amb **Timothée Chalamet**, amb qui va coincidir a la pel·lícula *Dia de pluja a Nova York*.

Segons els usuaris de les xarxes, Gomez va dir: “Li he demanat una foto amb ell i ella ha dit que no”. La resposta de Swift va ser fer cara de sorpresa amb els ulls esbatanats. Teller també va semblar escandalitzada. En un suposat segon vídeo, Teller esmentaria directament Chalamet. Els fans de la protagonista de *Solo asesinos en el edificio* van

donar aquesta versió per bona per la suposada mala maror que fa temps que hi hauria entre l'actriu i Jenner, molt amiga de **Hailey Bieber**, dona de **Justin Bieber**, que va ser nòvio de Gomez.

Després que xarxes i mitjans fessin bullir l'olla amb el suposat enfrontament entre Jenner i Gomez, l'actriu va voler aclarir la situació, tot i que va triar un mètode peculiar per fer-ho. En comptes de fer un comunicat a través de les seves xarxes, va optar per comentar una notícia publicada a l'Instagram del mitjà *ENews* que feia referència a la seva conversa amb Swift. “Li estava explicant a la Taylor que dos amics meus s'havien enrotllat. Tot i que això no hauria d'importar a ningú”, va dir la cantant.

ENews assegura que una font propera a Gomez va dir que l'actriu ni tan sols va veure Chalamet i Jenner, la parella que més expectació va aixecar durant la gala dels Globus d'Or.

Un cop fet l'aclariment, la cantant de *Wolves* ha fet una *story* en què ha explicat que s'allunya un temps de les xarxes socials per concentrar-se en les coses realment importants. El missatge va acompanyat d'una foto del seu nòvio, **Benny Blanco**.

Twitter retira el vídeo de l'APM sobre Motos

El programa de televisió d'*El hormiguero* començava l'any amb **Sofia Vergara** com a convidada. Però l'entrevista no va sortir com s'esperava. Arran de les preguntes condescendents i misògines, a més de la contundència de l'actriu, diferents talls de l'entrevista emesa aquest dilluns van circular per la xarxa de forma extensiva.

Un dels perfils que va ironitzar amb el retrat masculista i fora de lloc de l'entrevistador d'un dels

programes amb més audiència a Espanya va ser l'APM. Però tan sols 24 hores després que el programa català d'humor publicés el vídeo a X i obtingués tres milions de visites, el muntatge va ser eliminat de la plataforma social perquè el programa *El hormiguero* va denunciar a X diferents vídeos on **Pablo Motos** sortia mal parat de l'entrevista, entre ells el de l'APM, un dels que acumulava més visites.

Mor l'actor Adan Canto als 42 anys d'un càncer d'apèndix

ELISENDA FORÉS I CATALÀ
BARCELONA

L'actor **Adan Canto** va morir aquest dilluns, a l'edat de 42 anys, després de mesos de lluita contra un agressiu càncer d'apèndix. L'interpret d'origen mexicà havia protagonitzat produccions com la sèrie *The cleaning lady*, emesa al canal Fox, i també a la pantalla gran a la pel·lícula de **Pedro Almodóvar** *Todo sobre mi madre*.

Feia mesos que Canto se sotmetia a tractaments per combatre un càncer agressiu d'apèndix, una malaltia molt poc comuna que als Estats Units tan sols afecta entre un i dos casos per cada milió de persones a l'any –sobretot és més comuna entre persones de més de 50 anys–. Durant tot aquest temps de visites mèdiques i tractament, l'actor va preferir mantenir-se en silenci i no explicar la malaltia que patia. No va ser fins dimarts a la matinada que la seva dona, **Stephanie Ann Canto**, amb qui compartia dos fills de 3 i 1 any, va difondre una imatge de condol del seu marit des del perfil de l'actor.

“Un home que mai es va queixar i que va inspirar tantes persones”, diu la publicació amb una imatge en blanc i negre, en record a la carrera professional de l'interpret que va aconseguir fer-se un lloc en la indústria de Hollywood. Però el camí per arribar-hi va estar ple de canvis de guió i perseverança. Amb només 16 anys va decidir abandonar Texas i establir-se a Ciutat de Mèxic per provar sort com a cantant. No va ser fins al 2017 que va debutar en una sèrie de televisió mexicana anomenada *Estado de gracia*. Poc després tornaria als Estats Units per consolidar-se en el món cinematogràfic amb la sèrie *The following*, disponible a Prime Video, i més endavant faria el salt a Hollywood amb els seus papers a *X-man: dies futurs* i *The cleaning lady*, a HBO Max. Algun dels seus altres treballs més reconeguts són *Agent game*, *Designated survivor* i *Narcos*, en el paper de Rodrigo Lara Bonilla.

EFE